

MERRIEKEURINGSBESLUIT DRESSUUR 2023

Artikel 1 - Algemeen

1. Voor het selectiebeleid en de keuring van merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten van de discipline dressuur binnen de fokrichting rijpaard zijn zowel van toepassing het Selectiereglement dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten als het Merriekeuringsbesluit dressuur 2023, met de daarvan deel uitmakende bijlagen.
2. Het Merriekeuringsbesluit dressuur is alleen van toepassing op merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten van de discipline dressuur binnen de fokrichting rijpaard. Het jaartal van het Merriekeuringsbesluit geeft aan in welk jaar het Merriekeuringsbesluit dressuur van toepassing is.
3. Het Merriekeuringsbesluit wordt jaarlijks vastgesteld en gewijzigd door het Algemeen Bestuur.
4. Bij het uitvoeren van het Selectiereglement dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten en van het Merriekeuringsbesluit dressuur 2023 worden besluiten genomen door de keuringscommissie, de herkeuringscommissie en in laatste instantie door het Algemeen Bestuur. Hun beslissingen zijn voor de leden bindend.
5. In gevallen waarin dit Merriekeuringsbesluit niet voorziet, beslist het Algemeen Bestuur.

Artikel 2 – Rubrieken per keuring dressuur

1. De onderstaande rubrieken kunnen plaatsvinden op keuringen voor dressuurpaarden. A staat voor aanmelden door geregistreerde, via aanmeldingsformulier (MijnKWPN) of via regiosecretariaat ter keuring voor CK of op anders aangegeven wijze. Na aanmelding wordt beoordeeld of aan de voorwaarden voor deelname is voldaan. U staat voor uitgenodigd door merriekeuringscommissie.

	VK	PK	TK	WK	SK	RK	CK*	NMK	NVK
1. Veulens (hengsten/merries)	A						A/U		U
2a. Driejarige merries			A		A		A	U	
2b. Driejarige STB-EXT merries					A		A	U	
3a. Vier- tot en met zevenjarige veulenboekmerries			A		A		A		
3b. Vier- tot en met zevenjarige STB-EXT merries			A ³⁾		A		A		
3c. Vier- tot en met zevenjarige stamboekmerries		A	A ³⁾				A		
3d. Vier- tot en met zevenjarige stermerries 1)							A		
3e. Vier en vijfjarige veulenboek, STB-EXT en STB merries				A			A		
4a. Acht jaar en oudere veulenboekmerries			A		A		A		
4b. Acht jaar en oudere STB-EXT merries			A ³⁾		A		A		
4c. Acht jaar en oudere stamboekmerries		A	A ³⁾				A		
4d. Acht jaar en oudere stermerries 1)							A		
5a. Drie jaar en oudere ruinen en niet-goedgekeurde hengsten			A ²⁾			A			
5b. Vier en vijfjarige ruinen en niet-goedgekeurde hengsten				A					
6a. Drie jaar en oudere nakomelingen van Engelse volbloedvader of Engelse volbloedmoeder		A	A		A		A	U	
6b. Drie jaar en oudere STB-EXT merrie van Engelse volbloedvader of Engelse volbloedmoeder					A		A		

* = Deelname aan CK voor drie jaar en oudere paarden alleen mogelijk indien opgenomen in het stamboek en predicaat ster.

- 1) = De fokrichting van stermerries rijpaard die aangeboden worden voor het voorlopig keurpredicaat als DP, wordt gewijzigd naar de fokrichting Dressuurpaard na beoordeling op de CK.
- 2) = Mits nog niet eerder beoordeeld op een KWPN keuring, of het paard voldoet aan de eisen voor het sportpredicaat in dezelfde richting als waarin het paard wordt aangeboden.
- 3) = Mits paard voldoet aan eisen voor sportpredicaat in dezelfde richting als waarin het paard wordt aangeboden.

Artikel 3 – Thuiskeuring (TK)

1. Thuiskeuring is een individuele keuring van paarden op locatie van geregistreerde van betreffend paard of op verzamellocatie. Op de betreffende keuringslocatie dient een verharde stroeve vlakke baan van voldoende lengte aanwezig te zijn.

2. Aan een thuiskeuring kunnen deelnemen paarden die voldoen aan de voorwaarden voor deelname aan een stamboekkeuring zoals omschreven in het selectiereglement dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten in artikel M 1 lid 1 of artikel M 17, lid 1 of artikel R 28, lid 1. Paarden die eerder beoordeeld zijn tijdens een KWPN keuring moeten voldoen aan de eisen van het sportpredicaat in dezelfde richting als waarin ze worden aangeboden.
3. De procedure tijdens de thuiskeuring is:
 - a. Controle identiteit, signalement, vaccinaties, gebit en bepalen stokmaat, aflezen transpondernummer en, indien van toepassing, het nemen van haarmonsters t.b.v. DNA-onderzoek.
 - b. Individuele keuring aan de hand in stilstand, in stap en draf op een vlakke verharde baan die voldoende breed en lang is.
4. Per paard wordt door de keuringscommissie een lineair scoreformulier thuiskeuring, zoals nader geregeld in dit merriekeuringsbesluit, ingevuld en een waarderingscijfer gegeven volgens de keuringsstandaard dressuur, op een schaal van 40 tot 100 in stappen van vijf voor de kenmerken: exterieur, stap en draf.
5. Indien een merrie aan de exterieurmatige eisen voor stamboekopname voldoet, zoals vermeld in het selectiereglement dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten in artikel M 17 lid 1 a t/m d, lid 3 en 4 wordt zij geregistreerd in het stamboek in de discipline dressuur met de aantekening STB-EXT. Deze aantekening wordt vervolgens tevens op het stamboekpapier vermeld.
6. Een merrie die opgenomen is in het stamboek met de aantekening STB-EXT, die eveneens het sportpredicaat, dan wel IBOP/EPTM-predicaat heeft behaald in dezelfde richting als waarin ze is opgenomen wordt automatisch volledig stamboek en indien in de bovenbalk voor exterieur een score van minimaal 70 punten is behaald ook ster.

Artikel 4 – Deelname stamboekkeuring na thuiskeuring

1. Anders dan in het Selectiereglement dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten is bepaald, mag een merrie die via thuiskeuring is opgenomen in het stamboek, met de aantekening STB-EXT in hetzelfde jaar tevens aan een reguliere stamboekkeuring deelnemen, zij het per jaar slechts éénmaal. Ook een ruïn of niet-goedgekeurde hengst welke heeft deelgenomen aan een thuiskeuring mag in hetzelfde jaar deelnemen aan een reguliere stamboekkeuring, zij het per jaar slechts éénmaal.
2. Tijdens de stamboekkeuring na een thuiskeuring wordt door de keuringscommissie per merrie, ruïn of niet-goedgekeurde hengst een Scoreformulier stamboekkeuring DP na thuiskeuring, zoals nader geregeld in dit merriekeuringsbesluit, ingevuld en een waarderingscijfer volgens de keuringsstandaard dressuur op een schaal van 40 tot 100 in stappen van vijf voor de kenmerken exterieur, stap, draf, galop en houding. Het waarderingscijfer voor exterieur, toegekend tijdens de thuiskeuring, kan worden aangepast wanneer de keuringscommissie het exterieur tijdens de stamboekkeuring hoger waardeert.
3. Tijdens een stamboekkeuring na thuiskeuring gelden dezelfde voorwaarden voor vrijstelling vrij bewegen als bij een reguliere stamboekkeuring.
4. Indien een merrie aan de eisen voor vrij bewegen voor stamboekopname voldoet, zoals vermeld in het selectiereglement dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten in artikel M 17 lid 1 e, lid 3 en 4 wordt de aantekening STB-EXT in het stamboek en op het registratieformulier gewijzigd in STB.
5. Indien een merrie, ruïn of niet-goedgekeurde hengst tijdens een stamboekkeuring na thuiskeuring aan de eisen voor het predicaat ster voldoet zoals vermeld in het selectiereglement dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten wordt het predicaat STER verleend.

Artikel 5 – Automatisch ster

1. Naast de in het selectiereglement dressuur voor merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten genoemde voorwaarden voor toekenning van het sterpredicaat dressuur, wordt het sterpredicaat dressuur automatisch toegekend aan stamboekmerries, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten die het sportpredicaat dressuur verkrijgen of waaraan het predicaat EPTM (dressuur) of IBOP (dressuur) is verleend en reeds eerder voldaan hebben aan de onderstaande voorwaarden:
 - a. Minimale stokmaat 1.60m én
 - b. Minimaal 70 punten voor exterieur volgens de keuringsstandaard dressuur.

Artikel 6 – Gebreken of afwijkingen

1. Tijdens een keuring worden paarden door een keuringscommissie beoordeeld op aanwezigheid van uiterlijk waarneembare (erfelijke) gebreken en/of afwijkingen. Voorbeelden van gebreken of afwijkingen zijn: aangeboren oogafwijkingen, klein of onderontwikkeld oog; over- of onderbeet (toevoegen aan begripsbepalingen: snijvlakken van de tanden die elkaar niet raken); afwijkend knie- en/of spronggewricht al of niet in combinatie met afwijkende bouw en/of stand van het achterbeen; afwijkende of ongelijke hoefvorm; onregelmatigheid in beweging; afwijkende bewegingsvorm

Artikel 7 – Aanlegtesten dressuur

1. De IBOP proef dressuur bestaat uit twee onderdelen, te weten:
 - a. Een individuele keuring tijdens een dressuurproef volgens bijlage 4 bij dit besluit en;
 - b. Een groepsgewijze keuring.

2. Tijdens de groepsgewijze keuring zijn de merries met twee tot vier leeftijdgenoten in een baan van minimaal 20 / 60 meter.
3. Tijdens de groepsgewijze keuring geeft de keuringscommissie aanwijzingen en keurt de paarden als volgt:
 - a. Stap: arbeidsstap, vrije stap aan de lange teugel.
 - b. Draf: arbeidsdraf, middendraf, hals strekken in draf op de grote volte.
 - c. Galop: arbeidsgalop, middengalop.
 - d. Tempowisselingen (3-jarigen) + wijken voor de kuit (4-jarigen, vanaf 1 april) + schouderbinnenwaarts (5-jarigen, vanaf 1 april).
4. De keuringscommissie heeft de bevoegdheid hiervan af te wijken en afhankelijk van de graad van africhting lichtere of zwaardere oefeningen te vragen.
5. Alle toegestane bitten uit de KNHS breedtesport dressuur tot en met de klasse M zijn toegestaan, uitgezonderd het gebruik van de tonglepel.
6. Het gebruik van hulpteugels is niet toegestaan. Ook het gebruik van een oornetje is niet toegestaan.
7. Paarden mogen binnen één jaar meerdere malen zowel aan een EPTM aanlegtest als aan een IBOP proef deelnemen.
8. Tijdens zowel een IBOP als een EPTM worden de paarden beoordeeld op de volgende onderdelen (tussen haakjes de weging coëfficiënt): stap (2x), draf (2x), galop (2x), souplesse, houding en balans, rijd- en bewerkbaarheid, aanleg. Er wordt per onderdeel een cijfer gegeven op de schaal van 0 tot 10 (hele en halve cijfers). In totaal kunnen 100 punten worden behaald, bij 75 punten of meer is een paard geslaagd.

Artikel 8 – Predicaat prestatie

1. Het predicaat prestatie wordt toegekend aan bij het KWPN geregistreerde merries waarvan minimaal twee nakomelingen en maximaal drie nakomelingen gezamenlijk minimaal 5 punten hebben behaald volgens onderstaande puntentelling:

Prestatie	punten
KWPN-aanlegtest hengsten volledig doorlopen, goedgekeurde hengst	2
KWPN-aanlegtest merries behaald met minimum aantal punten (zie bijlage 3)	1
Sportprestatie dressuur Z1 + 1 of hoger (min 60%)	1
Sportprestatie dressuur ZZ-Licht + 1 of hoger (min 60%)	2
Sportprestatie dressuur Grand Prix/Grand Prix U25 (Minimaal 60%)	3
Sportprestatie springen 1.30m +1 of hoger (max. 4 strafpunten)	1
Sportprestatie springen 1.40m +1 (max. 4 strafpunten)	2
Sportprestatie springen 1.45m (max. 12 strafpunten)	2
Sportprestatie springen 1.50m of hoger (Maximaal 12 strafpunten)	3
Sportprestatie samengestelde wedstrijd M + 5	1
Sportprestatie samengestelde wedstrijd Z + 1	2
Sportprestatie internationaal eventing 4*/5* (1 mer)	3
Sportprestatie mannen M + 5	1
Internationale samengestelde menwedstrijd, aan alle onderdelen deelgenomen	2
Sportprestatie endurance klasse III +3	1
Sportprestatie endurance klasse IV (uitgereden)	2

2. Prestaties behaald in twee disciplines door één nakomeling tellen beide mee voor prestatiepredicaat volgens puntentelling onder lid 1. Bij verschillende prestaties in dezelfde discipline, telt alleen de hoogste prestatie.

Artikel 9 – Vrij bewegen

1. Bij keuring van paarden in vrije beweging kan de afmeting van de baan variëren tussen circa 15 / 30 meter en circa 20 / 40 meter.

Artikel 10 – Keuring tijdens een wedstrijd (WK)

1. Aan een keuring tijdens een wedstrijd kunnen deelnemen paarden die qua registratie eisen voldoen aan de voorwaarden voor deelname aan stamboekkeuring zoals omschreven in het selectiereglement dressuur merries, veulens en ruinen in artikel M15, lid 1 of Artikel M 17, lid 1 of artikel R28 ,lid 1 en die in het jaar van keuring de leeftijd van vier of vijf jaar bereiken.
2. de procedure voor de keuring tijdens een wedstrijd is:
 - a. Individuele keuring tijdens de wedstrijd onder het zadel.
 - b. Controle identiteit, signalement, gebit en bepalen stokmaat, aflezen transpondernummer en, indien van toepassing, het nemen van een haarmonster t.b.v. DNA-onderzoek.
 - c. Individuele keuring aan de hand in stilstand, in stap en draf op een verharde vlakke baan (bestraat/geasfalteerd), die circa breed en lang is.
3. Per paard worden door de keuringscommissie een lineair scoreformulier, zoals nader geregeld in het Merriekeuringsbesluit dressuur ingevuld en een waarderingscijfer gegeven volgens de keuringsstandaard

dressuur, zoals nader geregeld in het Merriekeuringsbesluit dressuur, op een schaal van 40 tot 100 in stappen van vijf voor de kenmerken: exterieur en beweging (=gemiddelde van stap, draf, galop en houding)

4. Merries die na keuring tijdens een wedstrijd voldoen aan de normen voor stamboekopname zoals omschreven in het Selectiereglement Dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten worden opgenomen in het stamboek.
5. Merries die na keuring tijdens een wedstrijd voldoen aan de normen voor het predicaat Ster of het predicaat keur zoals omschreven in het Selectiereglement Dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten krijgen het betreffende predicaat.
6. Ruinen en niet-goedgekeurde hengsten die na keuring tijdens een wedstrijd voldoen aan de normen voor het predicaat Ster zoals omschreven in het Selectiereglement Dressuur merries, veulens, ruinen en niet-goedgekeurde hengsten krijgen het betreffende predicaat.

Artikel 11 - Keuringskalender

1. De keuringskalender 2023 staat op de KWPN website.

Artikel 12 – Keuringsstandaard dressuur

1. De keuringsstandaard dressuur staat in bijlage 1 bij dit besluit.

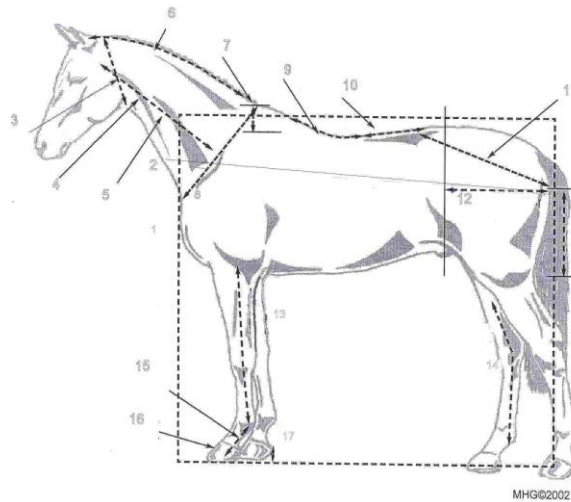
Artikel 13 – Lineair scoreformulier dressuur

1. Het lineair scoreformulier rijpaard discipline dressuur staat in bijlage 2 bij dit besluit.

Bijlage 1
KEURINGSSTANDAARD DRESSUUR

<i>Exterieur dressuurpaard</i>
<ul style="list-style-type: none">-staat in het rechthoeksmodel-is langgelijnd en evenredig gebouwd-heeft een opwaarts gerichte romp-is hoogbenig-heeft een lichte hoofd/halsverbinding-heeft een opwaarts gerichte, lange hals met welving en bespiering in de bovenlijn-heeft een sterk gebouwde en sterk gespierde rug/lendenpartij-heeft een correct gesteld en hard fundament-heeft uitstraling
<i>Beweging</i>
<ul style="list-style-type: none">-stapt in zuivere viertact, actief met souplesse en afdruk-draaft in zuivere tweektact, actief met souplesse en afdruk, balans en gedragenheid-galoppeert in zuivere drietact, actief met souplesse, afdruk, balans en gedragenheid-kan in beweging makkelijk verruimen en verkorten zonder ritme, tact, balans en gedragenheid te verliezen-toont oprichting-heeft een goede zelfhouding-is lichtvoetig-toont buiging in de gewrichten, waarbij het achterbeen onder het lichaam treedt en het voorbeen ruim uit de schouder komt met een lichte heffing van de voorknie
<i>Karakter</i>
<ul style="list-style-type: none">-heeft een meewerkend, ijverig en eerlijk karakter-is intelligent-heeft de wil om te presteren-is makkelijk in de omgang-reageert snel op hulpen

Bijlage 2 LINEAIR SCOREFORMULIER DRESSUUR

Exterieur/kenmerk

(Uitgaande van het min of meer vierkant staande paard)

1. Romp: Model (rechthoek-vierkant)
Wanneer de lengte van het paard (boeg-zitbeenknobbel) gelijk is aan de schofthoogte is sprake van een vierkantsmodel. Van een rechthoeksmodel is sprake wanneer de lengte groter is dan de hoogte.
2. Romp: Richting (opwaarts-neerwaarts)
De richting van de romp van het paard ten opzichte van de horizontaal.
3. Hoofd-Hals verbinding (licht-zwaar)
Er wordt bij dit kenmerk gekeken naar twee kenmerken, te weten de lengte van de nek en de keeluitsnijding.
Licht: een lange nek, lichte keeluitsnijding en kleine afstand tussen bovenkant nek en onderkant keel.
Zwaar: een korte nek, een zware keeluitsnijding en grotere afstand tussen bovenkant nek en onderkant keel.
4. Halslengte (lang-kort)
De lengte van de as tussen een punt halverwege de hoofd-halsverbinding en het midden van de voorkant van de schouder (gerelateerd aan andere lichaamsmaten van hetzelfde paard).
5. Halsrichting (verticaal-horizontaal)
De hoek die de hals maakt met de horizontaal, wanneer het paard in de natuurlijke houding staat.
6. Halsbespiering (zwaar-arm)
De mate van bespiering van de hals, waarbij de nadruk ligt op de bovenlijn. Zwaar: een bovenlijn, die een lichte opwaartse welving laat zien en daarbij goed is opgevuld.
7. Hoogte van de schoft (hoog-laag)
De hoogte van de schoft gemeten als afstand tussen de horizontaal door het hoogste punt van de schoft en de horizontaal door het laagste punt van de schoft.
- 7.a Lengte van de schoft (lang-kort)
De horizontale afstand van het hoogste punt van de schoft tot aan laagste punt van de schoft.
8. Schouderligging (schuin-steil)
De hoek die het schouderblad maakt met de horizontaal.
9. Verloop rug (strak-week)
Het verloop van de bovenlijn van schoft tot lendenen.
10. Verloop lendenen (strak-week)
Het verloop van de bovenlijn van rug tot het kruis.

11. Kruisligging (hellend–recht)
De hoek, die een lijn tussen de bovenkant van het heupbeen en de bovenkant van de zitbeenknobbel maakt met de horizontaal.
12. Kruislengte (lang–kort)
De lengte, gemeten vanaf de voorkant van het heupbeen tot aan de achterkant van de zitbeenknobbel.
13. Stand voorbeen (bokbenig–hol)
De hoek die de lengteassen door de onderarm en de pijp met elkaar maken, van opzij beoordeeld.
14. Stand achterbeen (sabelbenig–steil)
De hoek die de lengteassen door de schenkel en de pijp met elkaar maken, van opzij beoordeeld.
15. Kootstand (week–steil)
De hoek die de koten van de voorbenen met de horizontaal maken.
- 15a. Kootstand achter (week–steil)
De hoek die de koten van de achterbenen met de horizontaal maken.
16. Hoefvorm (breed–smal)
De verhouding tussen de kroonrand en de draagvlakrand beoordeeld aan de voorzijde van de voorhoeven.
NB.: Bij ongelijke hoeven wordt de smalle hoef als afwijkend beschouwd.
17. Verzenen (hoog–laag)
De hoogte van de verzenen aan de voorhoef, zijnde de afstand tussen de bodem en de kroonrand.
18. Kwaliteit beenwerk (hard–voos)
De mate van droogheid van de benen beoordeeld aan de achterbenen.
19. Omvang beenwerk (zwaar–fijn)
De omvang van het beenwerk, waaronder de grootte van de gewrichten. In relatie tot de bovenbouw van het paard.

Beweging/Kenmerk

20. Stap: Ruimte (lang–kort)
De lengte van de pas.
21. Stap: Correctheid (toontredend–frans)
Deze wordt van voren beoordeeld, met name in stap. Wanneer vanuit de kogel de hoeven naar binnen zijn gedraaid wordt gesproken van toontredend. Wanneer vanuit de kogel de hoeven naar buiten zijn gedraaid wordt gesproken van frans.
22. Draf: Ruimte (lang–kort)
De lengte van de pas.
23. Draf: Souplesse (soepel–stug)
De mate waarin de beweging elastisch door het lichaam vloeit en vervolgens wordt opgevangen door de ledematen.
24. Draf: Kracht (krachtig–slap)
De mate waarin het paard zich met zijn achterbenen afzet van de grond.
25. Draf: Balans (dragend–duwend)
De combinatie van de lichaamshouding en de mate waarin het achterbeen tot dragen komt.
26. Galop: Ruimte (ruim–kort)
De lengte van de pas.
- 26a Galop: Souplesse (soepel–stug)
De mate waarin de beweging elastisch door het lichaam vloeit en vervolgens wordt opgevangen door de ledematen.
27. Galop: Afdruk (krachtig–slap)
De mate waarin het paard zich met de achterbenen afzet van de grond.
28. Galop: Balans (gedragen–duwend)
De combinatie van de lichaamshouding en de mate waarin het achterbeen tot dragen komt.

Bijlage 3

EISEN AANLEGTEST T.B.V. PRESTATIE PREDICAAT

Per nakomeling die voldoet aan één van onderstaande criteria kan 1 punt worden gehaald.

IBOP-proef:	t/m 1994:	90 punten – basisgangen gemiddeld 9 of 90 punten – springen 9; basisgangen minimaal 6.
	1995 – 2005:	45 punten – springen of 45 punten – dressuur; basisgangen minimaal 7 of 85 punten – basisgangen minimaal 6
	vanaf 2006:	80 punten
EPTM-test:	t/m 1995:	82,5 punten gemiddeld voor alle onderdelen m.u.v. stalgedrag. karakter, stalgedrag, trainingsrapport en basisgangen minimaal 90 punten of 90 punten gemiddeld voor vrij springen en springen onder de man. Karakter, stalgedrag, trainingsrapport minimaal 60 punten of 90 punten gemiddeld voor stap, draf, galop en rijproef. Karakter, stalgedrag en trainingsrapport minimaal 60 punten.
	1996 – 2005:	45 punten – springen of 45 punten – dressuur; basisgangen minimaal 7 of 85 punten – basisgangen minimaal 6
	Vanaf 2006	80 punten

BIJLAGE 4

INDIVIDUELE IBOP PROEF DRESSUUR:

Er wordt gereden in een baan van circa 20 / 60 meter:

1	A-F-B-M-C	Binnenkomen in arbeidsdraf op de linkerhand
2	H-X-F	Van hand veranderen
3	A	Slangevolte met 3 bogen
4	Tussen F en A	Overgang arbeidsstap
5	K-X-M	Van hand veranderen in middenstap
6	Tussen C en H	Arbeidsdraf
7	E	Grote volte éénmaal rond; voor E galop aanspringen en bij E hoefslag volgen in arbeidsgalop
8	B	Grote volte, op de volte enkele galopsprongen verruimen
9	Tussen C en H	Arbeidsdraf
10	F-X-H	Van hand veranderen in middendraf
11	B	Grote volte éénmaal rond, daarbij het paard de hals laten strekken
12	F	Overgang stap
13	K	Overgang arbeidsdraf
14	E	Grote volte éénmaal rond, voor E galop aanspringen en bij E hoefslag volgen in arbeidsgalop
15	B	Grote volte, op de volte enkele sprongen verruimen
16	Tussen F en A	Arbeidsdraf
17	K-X-M	Van hand veranderen in middendraf
18	Tussen K en A	In arbeidsstap overgaan
19	A	Afwenden
20	Tussen X en G	Halhouden en groeten